

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Quid & quotuplex sit missio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Respondeo negando paritatem majoris & cau-
saem minoris, quia ratio adaequata, cur ad pro-
ductionem creaturarum Trinitas Personarum se
habeat per accidens, est, quia virtus adaequata
creandi DEO convenit etiam secundum omnem
conditionem importatam in obliquo, praecisa ra-
tione Trinitatis: Atqui adaequata virtus spirandi
secundum omnem conditionem importatam in
obliquo non convenit soli Patri praecisa ratione
filiationis, ut dictum.

Dices. Si per impossibile non esset, vel non
spiraret Filius in Divinis, adhuc posset à Patre
spirari Spiritus S. ergo spiratio Filii non est ipsi
per se.

Respondeo, in illa hypothese personam spiran-
tam non fore eisdem rationis, & perfectionis cum
Spiritu sancto, quia non esset terminus reciproci
amoris.

19. Ad alterum quaesitum Respondeo, utramque
Personam non esse nisi unum principium, qua de
causa (ut supra ex S. Doct. insinuat) licet pos-
sint dici duo spirantes, non tamen duo spiratores,

sed unus spirator dicitur. Habetur in C. *fidei, d.
sum. Trinit. & Fidei Catholica in 6.*

Ratio est primò, In iis omnibus Pater & Ver-
bum sunt unum, in quibus relativè non oppo-
nuntur: sed in virtute spirandi & principiandi
non opponuntur: ergo in ratione principii &
spiratoris sunt unum.

Secundò. Nomina substantiva non multipli-
cantur, nisi formale significatum multiplicari pos-
sit, ut dictum; sed non potest forma significata
per ly principium multiplicari in Patre & Filio, ut
patet: ergo neque principium de utroque plura-
liter dici potest.

Si petas: pro quo supponat ly principium, si de
utraque Persona simul, vel de qualibet seorsim di-
citur? Respondeo. Si praedicatur de utraque,
V. G. *Pater & Verbum sunt spirator, & principium
Spiritus S.* supponere pro utroque copulativè &
collectivè. Si de qualibet Persona seorsim, sup-
ponere pro subsistente in virtute spirativa utri-
que Personae communi.

ARTICULUS III.

De missione Divinarum Personarum.

SUMMARI A.

1. Exponitur & asseritur missio Divinarum Per-
sonarum.
2. Dividitur in visibilem & invisibilem.
3. Invisibilis fit per gratiam & charitatem.
4. Non omnis missio supponit productionem ejus,
qui mittitur: nec est adaequata temporalis.
5. Qualis sit missio Christi in Eucharistia?
6. Pater non mittitur, nec Spiritus S. mittit.
7. Personae non mittuntur per dona naturalia.
8. Neque per gratias gratis datas, gratias actua-
les, vel habitus vel actus informes.
9. Missio fit etiam per augmentum gratiae.
10. Persona missa fit praesens in esse cogito, per cog-
nitionem experimentalem.

§. I.

Quid & quotuplex sit missio?

1. Loquimur de missione passivè accepta, quo
modo significat egressionem ab aliquo cum
destinatione ad certum effectum obtinendum, vel
locum de novo occupandum, & potest tripliciter
fieri. Primò per imperium, quo modo legatus à
Principe, servus à domino mittitur. Secundò
per consilium, quomodo aeger à medico ad ther-
mas mittitur. Tertio per originem, quomodo
radius à sole, flos & fructus ab arbore mittitur,
aut magis emittitur.

Mitti aliquos Personas, & quidem utramque
Personam, Filii & Spiritus sancti, fides docet Jo. 8.
Ego ex Patre procedo, & veni: neque enim à me
ipso veni, sed ille me misit. ad Galat. 4. Misit Deus
Filium suum, factum ex muliere, &c. Joa. 14.
Paracletus autem Spiritus S. quem mittet Pater in
nominis meo. Joa. 15. Paracletus, quem ego mittam

vobis, &c. Ceterum missio rectè definitur: quòd
sit processio originis à mittente cum connotatione
novi effectus temporalis. Duplex quippe habitu-
do (ut advertit S. D. hic q. 43. a. 1.) invenitur in
missione, una ad mittentem, & altera ad termi-
num, ad quem mittitur. Habitu do ad mitten-
tem in Divinis alia esse non potest, quàm originis,
cum aliae habitudines imperfectionem involvant,
ideòque S. Cyrillus in citata verba Jo. 8. *Filius,*
inquit, *mittitur à Patre, ut Verbum à mente, splen-
dor à sole.* Quia verò sola processio ad missio-
nem non sufficit, sed simul requiritur nova habi-
tudo ad terminum, veluti patet in creata missione;
ideòque missio Divinae Personae simul connotat ef-
fectum aliquem creatum, cum ex parte ipsius
Personae missae nova habitudo esse non possit.

Ratione hujus effectus à Persona procedente
connotari dividitur missio in visibilem & invisibi-
lem, quia nempe à Persona procedente aliquando
visibilis, aliquando invisibilis effectus connotatur.
Visibilis missio Filii fuit per Incarnationis benefi-
cium, de qua Apostolus Gal. 4. *Cum ergo venit
plenitudo temporis, misit DEUS Filium suum na-
tum ex muliere, &c.* Visibilis missio Spiritus S.
fuit, cum primò in specie columbae descendit su-
per Christum baptizatum. Matth. 3. Secundò
cum in transfiguratione Christi in nube lucida
apparuit, ita enim in officio Festi agnoscit S. Ec-
clesia & D. Augustinus Epist. 102. ad Euod. *Nu-
bes illa lucida, qua in monte operuit cum tribus Di-
scipulis Salvatorem, Spiritum S. demonstravit.*
Tertio cum in vento vehementi & igneis linguis
super Discipulos venit in die Pentecostes, ut ha-
betur act. 2.

Missio invisibilis Divinarum Personarum non
fit, nisi per gratiam justificantem & charitatem,
Tunc

Tunc enim Persona Divina mittitur in animam rationalem, quando novo modo incipit existere in anima rationali, sed hoc fit per sanctificationem animæ, seu per gratiam & charitatem. Unde D. Augustinus l. 3. de Trin. c. 4. *Spiritus S. procedit temporaliter ad sanctificandam creaturam.* Et S. D. q. 43. a. 3. ad 1. *Per donum grat. & gratum facientis perficitur creatura rationalis ad hoc, quod liberè non solum creato dono utatur, sed & Divinam Personam fruatur, & ideo missio invisibilis fit secundum donum gratæ gratum facientis, & tamen ipsa Persona datur.*

4. Dices primò. Quod mittitur, non producit, sed productum supponitur, ut ad certam functionem deputetur: ergo Divinarum personarum missio in earum origine & processione non rectè constituitur. Adde quòd origo sit æterna, missio verò sit temporalis.

Respondeo majorem esse veram in aliqua missione, non in omni; & ideo missio in genere non exigit, ut Persona missa producat, nec tamen productionem excludit, unde quòd aliqua missio supponat, alia verò includat productionem & originem, non pertinet ad communem & genericam, sed ad particularem & specificam rationem missionis. Ad confirmationem distinguo alterum membrum, missio in adæquatè sumpta, prout importat innovationem temporaneam creaturæ, est temporalis, concedo, adæquatè, & secundum omnem rationem includam, sic nego.

5. Dices secundò. In consecratione Eucharistiæ mittitur Persona Filii, ut ibi novo modo existat, sed hæc neque est missio visibilis, neque invisibilis: ergo divisio missionis in visibilem & invisibilem non est adæquata. Minor probatur: Non est visibilis; quia Christus ibidem invisibiliter existit: non invisibilis, quia ista fit per productionem gratiæ sanctificantis, quæ tunc temporis non fit.

Respondeo, Hanc missionem esse invisibilem reductivè, nam Christus in Sacramento Altaris mittitur, ut manducatione sui sacri corporis producat gratiam nutritivam in animabus Fidelium.

§. II.

Corollaria ex dictis.

6. Colliges primò. Neque Patrem æternum mitti, neque Spiritum S. mittere. Ille non mittitur, quia à nulla Persona procedit. Unde D. Augustinus l. contr. Arian. c. 6. *Solus Pater legitur non missus, quia solus non habet Authorem, de quo fit genitus, vel à quo procedat.* Ille non mittit, quia nullius est Personæ principium.

Colliges secundò. Personas Divinas non mitti per communicationem effectuum naturalium, quia per illa Divinæ Personæ novo & speciali modo non habitant in nobis, neque illorum productio Divinis Personis, sed DEO quæ uni tribuitur.

Colliges tertio. Ad invisibilem missionem non sufficere gratias datas, neque habitus informes fidei & spei, neque actualis gratiæ auxilia, quia secum compatiuntur peccatum mortale, quò impeditur specialis præsentia & habitatio DEI in anima hominis, de qua Joa. 14. *Si quis diligit me, diligetur à Patre meo, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.*

Dixi: non sufficere: nam ut perfectior sit missio, fervere poterunt gratiæ datas, si gratiæ gratum facientis comitatum augeant. nam ut loquitur S. D. cit. q. 43. a. 3. *Operatio miraculorum est manifestativa gratiæ gratum facientis, sicut & donum prophetiæ, & qualibet gratia gratis data.* Rursum dici potest, quòd per auxilia gratiæ actus supernaturales informes, qui sunt impediunt Spiritus S. nondum quidem inhabitantis, nec tamen, Trid. Sess. 14. c. 4. missio fiat initiatio, in quantum ab istis motibus initium sumit nulli justificationi, ac remore saltem Spiritus S. habitatio comparatur in nobis.

Colliges quartò. Missionem etiam fieri per augmentum gratiæ, quòd mediantibus ferventibus charitatis actibus in nobis producit, prout agnoscit S. D. loc. cit. a. 6. ad 2. *Dicendum, quòd etiam secundum profectum virtutis, aut augmentum gratiæ fit missio invisibilis, ut cum aliquis ex fervore charitatis exponit se martyrio, aut denunciat his, quæ possidet &c.*

Colliges quintò. Cùm DEUS dicitur præsentari fieri per gratiam in iustis tanquam obiectum operum & amatum, ut sapius meminit D. Tho. nec cognitionem intelligi notitiam experimentalem, ita excitantem ad Divinum amorem, ut DEUS in se præsentialiter operantem quasi experiant. Unde S. D. hic a. 5. ad 2. *Non secundum quòd habet perfectionem intellectus mittitur Filius, sed secundum talem instructionem intellectus, quæ prurumpat in effectum amoris, ut dicitur Jo. 6. Omnis qui audit à Patre, & didicit, venit ad me. Et in Psal. in meditatione mea exardescet ignis. Et ideo signanter dicit Augustinus: quòd Filius mittitur, cùm à quoquam cognoscitur atque percipitur. Perceptio autem experimentalem quandam notitiam significat, & hac proprie dicitur sapientia, h. e. scriptura scientia.*

Et hinc præsentis laboriosi Tractatùs finis esto ad Laudem & Gloriam DEI unius & Trini, qui est Benedictus in sæcula.